

Sygn. akt: IX C 1408/15 upr.

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 lipca 2016 r.

Sąd Rejonowy w Opolu IX Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Marzena Kałuża
Protokolant:	stażysta Małgorzata Stępień

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 29 czerwca 2016 r. w O.

sprawy z powództwa **F. K. i J. F.**

przeciwko **(...) Spółka z o.o. w O.**

o zapłatę

I. powództwo oddała

II. zasądza od powodów F. K. i J. F. solidarnie na rzecz pozwanego (...) Spółka z o.o. w O. kwotę 617,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt IX C 1408/15 upr

UZASADNIENIE

Powodowie F. K. i J. F. pozwem z dnia 21.07.2014 r. domagali się zasądzenia od pozwanej (...) Sp. z o.o. z siedzibą w O. kwotę po 1.499,50 zł na rzecz każdego z powodów wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 05.11.2013 r. do dnia zapłaty, ponadto zasądzenia od pozwanej na rzecz powodów kosztów procesu wg norm przepisanych.

Powodowie w uzasadnieniu wskazali, iż w dniu 19.08.2013 r. F. K. zawarł z pozwaną (...) sp. z o.o. umowę o imprezę turystyczną na swoją rzecz i na rzecz J. F.. Impreza turystyczna miała zostać zorganizowana w Egipcie (H., Hotel (...)) w terminie od 22.08.2013 r. do 06.09.2013 r. Powodowie mieli stawić się na lotnisku w W. w dniu 22.08.2013 r. o g. 3-35. Cena imprezy turystycznej, którą zapłacił F. K., wyniosła 5.918,00 zł. W dniu 21.08.2013 r., a więc na dzień przed wyjazdem, około g. 18, powód F. K. otrzymał od strony pozwanej sms o treści: B.P. (...): „Witamy. Informujemy o wstrzymaniu lotów do Egiptu. Prosimy

o kontakt ze sprzedawcą. Przepraszamy za zaistniałą sytuację. Pozdrawiamy.” W informacji tej nie została wskazana jakakolwiek przyczyna, = odwołania lotu. Chwilę po otrzymaniu sms- a powód F. K. skontaktował się z biurem obsługi klienta I. pod numerem: (...) celem wyjaśnienia zaistniałej sytuacji. Nie otrzymał żadnych dodatkowych informacji poza tą, że powinien się skontaktować ze „sprzedawcą wycieczki”. W dniu 22.08.2013 r., a więc w dniu, w którym miała rozpocząć się impreza turystyczna, przed południem powód F. K. skontaktował się z agentem turystycznym reprezentującym stronę pozwaną, za pośrednictwem którego zawarł umowę. Agent poinformował go, że w takiej sytuacji może on wybrać jedną z zaproponowanych przez niego imprez turystycznych, ale z dopłatą albo zgodzić się na

ofercie z hotelem 4-gwiazdkowym. Imprezy te dotyczyły wyjazdów do innych niż Egipt krajów, po terminie rozpoczęcia zamówionej wycieczki. Tym samym Pan F. K. nie otrzymał od strony pozwanej propozycji możliwości uczestnictwa w imprezie zastępczej o tym samym lub wyższym standardzie bez

1 dopłaty lub o niższym standardzie, za zwrotem różnicy w cenie. W tym samym dniu o g. 12:20 powód F. K. skierował do strony pozwanej (na adres poczty elektronicznej: info@itaka.pl) następujące wezwanie: „Zgodnie z art. 14 ustawy o usługach turystycznych w przypadku j odwołania imprezy mają państwo obowiązek zaproponowania mi imprezy zastępczej o tym samym lub wyższym standardzie (alternatywnie z propozycja zwrotu wpłaconej kwoty). W związku z tym wzywam państwa do niezwłocznego zaproponowania Imprezy zastępczej w ciągu 4 godz. od otrzymania mniejszego wezwania, jednocześnie zastrzegam że będę dochodził odszkodowania w związku z odwołaniem tej imprezy i poniesioną przeze mnie szkodą Odpowiedź na to pismo otrzymał w dniu 27.08.2013 r. o treści „Szanowny Panie, Przykro nam, że sytuacja nie pozwoliła na realizację zaplanowanego urlopu. Rezerwacja została skasowana, co potraktowaliśmy, jako brak chęci skorzystania z propozycji alternatywnych. Z poważaniem, K. P.. Zapłacona cena za wycieczkę została zwrócona na konto bankowe powoda F. K. w dniu 06.09.2013 r. Powodowie wskazali, iż działania strony pozwanej stanowią oczywiste naruszenie praw klienta określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. (tj. Dz.U. z 2004 r. Nr 223, poz. 2268). Zgodnie z art. 14 ust. 6 tej ustawy „Jeżeli (...) organizator odwołuje imprezę turystyczną z przyczyn niezależnych od klienta, klient ma prawo, według swojego wyboru: 1) uczestniczyć w imprezie zastępczej o tym samym lub wyższym standardzie, chyba że zgodzi się na imprezę o niższym standardzie za zwrotem różnicy w cenie; 2) żądać

1

natychmiastowego zwrotu wszystkich wniesionych świadczeń". Ponadto zgodnie z art. 14 ust. 7 u.u.t. w takim wypadku „klient może dochodzić odszkodowania za niewykonanie umowy, chyba że odwołanie imprezy turystycznej nastąpiło z powodu: 1) zgłoszenia się mniejszej liczby uczestników niż liczba minimalna określona w umowie, a organizator powiadomił

o tym klienta na piśmie w uzgodnionym terminie, 2) siły wyższej". Powodowie nie otrzymali propozycji uczestnictwa w imprezie zastępczej, o której mowa w art. 14 ust. 6 u.u.t. Wynika to przede wszystkim z faktu odwołania imprezy turystycznej na niecałe 10 godzin przed terminem rozpoczęcia imprezy turystycznej. Biorąc pod uwagę treść otrzymanego od strony pozwanej wówczas komunikatu oznacza, że nie otrzymali oni propozycji uczestnictwa w imprezie zastępczej o której mowa w art. 14 ust 6 u.u.t. Trudno za taką imprezę uznać otrzymaną propozycję wyjazdu do innego kraju w innym terminie za dopłatą lub z niższą jakością usług bez zwrotu różnicy w cenie. W świetle powyższego należy uznać, że doszło ze strony pozwanej do niewykonania umowy. Bez względu na to, czy impreza zastępcza została zaproponowana czy też nie, zgodnie z art. 14 ust. 7 ustawy o usługach j turystycznych zasadą jest, że poszkodowany klient może w przypadku odwołania wyjazdu żądać odszkodowania za niewykonanie umowy. Powodowie zaplanowali swój wakacyjny wyjazd w celach wypoczynkowych. Tymczasem zamiast wypoczynku w terminie wyjazdu zostali narażeni na dodatkowy stres i niedogodności, a przede wszystkim niemożliwość spędzenia urlopu w zaplanowany sposób. Sytuacja ta doprowadziła do powstania po stronie powodów szkody niemajątkowej, która jest normalnym następstwem tego rodzaju działania przedsiębiorcy. Kwota 1.499,50 zł tytułem odszkodowania dla każdego z powodów jest adekwatną kwotą do poniesionej szkody niemajątkowej. Powodowie pismem z dnia 24.10.2013 r. wezwali pozwaną do zapłaty w związku z poniesioną przez niego szkodą niemajątkową kwoty 2.999 zł. Strona pozwana - jako przedsiębiorca - powinna doskonale znać stanowisko Ministerstwa Spraw Zagranicznych. W komunikacie wydanym w dniu 16 sierpnia 2013 r. (a więc na trzy dni przed zawarciem umowy) (...) informowało; „W związku z sytuacją bezpieczeństwa w Egipcie i możliwością wystąpienia realnych zagrożeń bezpieczeństwa dla obywateli polskich, Ministerstwo Spraw Zagranicznych odradza podróże do Egiptu. Obywatele polscy przebywający w tym kraju powinni zachować szczególną ostrożność

1 ograniczyć poruszanie się do bezpośredniego sąsiedztwa swoich hoteli, domów i miejsc pracy. Ministerstwo Spraw Zagranicznych zaleca w szczególności unikanie miejsc publicznych: bazarów, muzeów, centrów handlowych". Komunikat ten był aktualny zarówno w chwili zawarcia umowy (19.08.2014 r.), jak i chwili odwołania wyjazdu

(21.08.2014 r.). W świetle powyższego brak jest jakichkolwiek podstaw do stwierdzenia, że odwołania wyjazdu doszło z uwagi na wystąpienie siły wyższej, gdyż stan niebezpieczeństwa w tym okresie nie zmienił się i nic nie wskazywało, że się zmieni w tak krótkim czasie. Ponadto w związku z art. 16b ust. 5 u.u.t. przyjąć należy, że strona pozwana uznała reklamację za uzasadnioną. Otrzymana odpowiedź na złożoną reklamację została bowiem otrzymana przez powoda po upływie wskazanych w tym przepisie 30 dni od dnia złożenia reklamacji. Zgodnie z tym przepisem „Jeżeli organizator turystyki nie ustosunkuje się na piśmie do reklamacji, złożonej zgodnie z ust. 3, w terminie 30 dni od dnia jej złożenia (...) uważa się, że uznał reklamację za uzasadnioną”. Z kolei zgodnie z art. 61 ust. 1 k.c. „oświadczenie woli, które ma być złożone innej osobie, jest złożone z chwilą, gdy doszło do niej w taki sposób, że mogła zapoznać się z jej treścią”. Jak wyżej wskazano, strona pozwana otrzymała wezwanie w dniu 28.10.2013 r., powód natomiast odpowiedź otrzymał w dniu 02.12.2014 r., a więc z przekroczeniem 30-dniowego terminu. Z uwagi na funkcję tego przepisu należy uznać, że w niniejszej sprawie doszło do uznania roszczenia powoda (swoista prekluzja zarzutu braku odpowiedzialności organizatora turystyki z tytułu niewykonania umowy). Pozwana została wezwana do spełnienia świadczenia w terminie 7 dni, pismo zostało odebrane w dniu 28.10.2013 r. W związku z wyznaczonym terminem do spełnienia świadczenia, żądane

2

roszczenie stało się wymagalne w dniu 5 listopada 2013 r. i od tego dnia powodowie żądają zapłaty odsetek od dochodzonej kwoty głównej.

Pozwana w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz

o zasądzenie od powodów na rzecz pozwanej kosztów procesu wg norm przepisanych wraz z opłatą od pełnomocnictwa.

W uzasadnieniu wskazała, iż zgodnie z przepisem art. 11 a ust. 1 ustawy o usługach turystycznych organizator turystyki odpowiada za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy o świadczenie usług turystycznych, chyba że niewykonanie lub nienależyte, wykonanie jest spowodowane wyłącznie: 1) działaniem lub zaniechaniem klienta; 2) działaniem lub zaniechaniem osób trzecich, nieuczestniczących w wykonywaniu usług przewidzianych w umowie, jeżeli tych działań lub zaniechań nie można było przewidzieć ani uniknąć, albo 3) siłą wyższą. W sprawie niniejszej niezależna od pozwanego przyczyna egzoneracyjna, w postaci siły wyższej, wyłączająca jego odpowiedzialność za odwołanie imprezy. Podobna sytuacja,; aczkolwiek niepoparta oficjalnym zdarzeniem prawnym w rodzaju wprowadzenia stanu wyjątkowego, miała miejsce w styczniu 2011 r., gdy zamieszki w Egipcie trwały i ich zasięg, ani perspektywy rozwoju nie były jasne, niemniej według posiadanych przez pozwanego informacji niebezpieczeństwo występowało. Pozwany wówczas, czując się odpowiedzialny za los wysyłanych do Egiptu swoich klientów - turystów, na bieżąco śledził doniesienia o zamieszkach w Egipcie pochodzącej z różnych, w tym wiarygodnych źródeł, do których niewątpliwie zaliczyć należało informacje

1 komunikaty z polskiego (...); komunikat taki pojawił się na stronie (...) właśnie 3 lutego 2011. W apelu tym (już sama przyjęta przez (...) konwencja nakazywała poważne wzięcie pod uwagę treści komunikatu), (...) stanowczo radził turystom skorzystanie z ewakuacji drogą lotniczą; miały po nich przylecieć specjalne samoloty, a sytuacja okazywała się niespokojna i nieprzewidywalna. Apel wskazywał, iż ci z turystów, którzy zdecydują się pozostać w Egipcie uczynią to na własne ryzyko. Nie ulega wątpliwości, że odpowiedzialny organizator turystyki powinien był podjąć starania o zapewnienie swoim turystom-klientom bezpiecznej ewakuacji z kraju zagrożonego zamieszkami. Pozwany uczynił to niezwłocznie. Takie zachowanie pozwanego w obliczu siły wyższej znalazło uznanie w orzecznictwie Sądu Rejonowego w Opolu, czego przykładem jest uzasadnienie wyroku w sprawie I C 430/12 ((...)I.), Pozwany jest firmą odpowiedzialną. Co roku wysyła za granicę ponad 400 tysięcy osób. Pragnie by wszyscy nie tylko bezpiecznie wypoczęli, ale też by bezpiecznie wrócili do kraju. Ówczesna sytuacja w Egipcie była niepewna, trwały zamieszki, prezydent opuścił swój urząd, a kraj stał nierządem. Decyzja o ewakuacji klientów była jedyną możliwą i w owym czasie optymalną. Sytuacja znacznie bardziej niebezpieczna miała miejsce w okresie, w którym w Egipcie mieli przebywać powodowie. Oto bowiem 14 sierpnia 2013 r. na terenie całego Egiptu wprowadzony został stan wyjątkowy i godzina

policyjna została przedłużona o kolejne dwa miesiące. Powodowie zawarli umowę 19 sierpnia 2013 r. Stan wyjątkowy trwał tam do 14 listopada 2013 r. Wprowadzenie stanu wyjątkowego stanowi w istocie materializację siły wyższej w akademickimi jej znaczeniu. W okresie,

o którym mowa większość, o ile nie wszystkie biura podróży rozpoczęły ewakuację klientów z Egiptu i nie sposób czynić im z tego tytułu zarzutu. Rekomendacje polskiego (...) jak

1 artykuły ukazujące się ówczesnie w prasie ogólnopolskiej nie pozostawiają wątpliwości, że także turyści pozwanego zostali przywiezieni z powrotem do kraju w celu należytego zabezpieczenia ich życia i zdrowia, zaś pozwany zaniechał - co oczywiście wysyłania turystów do państwa, w którym ogłoszono stan wyjątkowy i godzinę policyjną. Trudno sobie wyobrazić czynienie zarzutu np., zachodnim biurom podróży, które zrezygnowałyby z wysyłania turystów do Polski po 13 grudnia 1981 r., przez czas trwania stanu wojennego. Pozwany zwrócił powodowi całość zapłaconej ceny imprezy. Pozwany zaproponował powodowi również inne, alternatywne imprezy, z których mogli skorzystać, lecz nie skorzystali. Zachował się więc zgodnie z ustawą, wychodząc naprzeciw ich oczekiwaniom, jednak oczywiście nie ponosi on co do zasady wobec powodów odpowiedzialności cywilnej z tytułu odwołania imprezy, a to z powodu zaistnienia siły wyższej, co opisano we wstępie rozważań. Naturalnie powodowie mylą się fundamentalnie, twierdząc iż pozwany uchybił ustawowemu, 30-dniowemu terminowi odpowiedzi na reklamację, wskazując na teorię doręczenia oświadczenia woli z art 61 KC. Jak to wielokrotnie wyjaśniły w swoich orzeczeniach sądy (...), a który to pogląd pozwany podziela, odpowiedź na reklamację nie stanowi oświadczenia woli (gdyż nie zmierza do ukonstytuowania żadnej czynności prawnej), lecz jest oświadczeniem wiedzy, a zatem nie obowiązuje w jego przypadku reżim prawny doręczenia właściwy dla oświadczenia woli. Wystarczy przypomnieć, że stosując tą teorię, przy odpowiednim zwłokaniu przez adresata z odbiorem odpowiedzi na reklamację do dwukrotnej awizacji, ów termin dla pozwanego uległby skróceniu de facto do 18 dni, co na pewno nie było zamiarem ustawodawcy. W każdym zresztą przypadku - hipotetycznie rzecz ujmując, nawet uznanie zarzutów reklamacji co do niezrealizowania lub nienależytego zrealizowania imprezy - nie oznacza jednocześnie uznania zasadności sformułowanego żądania zapłaty w określonej kwocie. Orzecznictwo i w tym zakresie jest jednolite. Wymienione w uzasadnieniu pozwu roszczenie ma charakter „odszkadowawczo- zadośćuczynieniowy”, nieznanym prawu polskiemu. Powodowie winni się zdecydować jakiego rodzaju roszczenia dochodzą.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód F. K. w dniu 19.08. 2013 r. zawarł z pozwaną - (...) sp. z o.o. umowę o imprezę turystyczną na swoją rzecz i na rzecz J. F.. Impreza turystyczna miała zostać zorganizowana w Egipcie (H., Hotel (...)) w terminie od 22.08.2013 r. do 05.09.2013 r. Powodowie mieli stawić się na lotnisku w (...).08.2013 r. o g. 3.35. Cena imprezy turystycznej, którą zapłacił F. K., wyniosła 5.918,00 zł.

Dowód: dokument podróży z dnia 22.08.2013 r., k. 13

Ministerstwo Spraw Zagranicznych w dniu 16.08.2013 r. w komunikacie umieszczonym na stronie internetowej Ministerstwa odradzała podróże do Egiptu z uwagi na sytuację w Egipcie i zagrożenia dla bezpieczeństwa przebywających tam osób.

Dowód: wydruk komunikatu z dnia 16.08.2013 r., k. 20.

W dniu 21.08.2013 r. biuro (...) poinformowało o czasowym zawieszeniu wylotów m.in. do H., począwszy od 22.08.2013 r.,

W dniach 19.08.2013 r. oraz 21.08.2013 r. wydane zostały komunikaty Ministerstwa Spraw Zagranicznych, które odradzały podróż do Egiptu z uwagi na realne zagrożenia dla bezpieczeństwa.

Dowody:

- wydruk informacji z dnia 21.08.2013 r., k. 45-47,
- wydruk informacji z dnia 21.08.2013 r., k. 48-49,
- wydruk informacji z dnia 19.08.2013 r., k. 50.

Impreza turystyczna wykupiona przez powodów została odwołana ze względu na sytuację panującą w Egipcie. Umowa nie została zrealizowana. Odwołanie imprezy nastąpiło w przeddzień wylotu powodów. Pracownicy obsługujący imprezę powodów nie posiadali informacji, kiedy zapadła decyzja zarządu o odwołaniu imprezy. Klientom, którzy nie zgodzili się na inną imprezę zwrócone zostały pieniądze.

Dowód: zeznania świadka P. K. (1), k. 101.

Informacje o sytuacji za granicą pozwana czerpała zarówno z komunikatów (...), jak i od rezydentów, kontrahentów, którzy byli obecnie w Egipcie. Impreza została odwołana decyzją zarządu pozwanej. Zarząd informuje oddziały o swoich decyzjach. Pozwana podała propozycje innych imprez turystycznych dla klientów w komunikacie, który został wysłany do biur sprzedaży. Jeżeli impreza była w tej samej cenie, to klient nic nie dopłacał. Jeżeli klient wybierał imprezę droższą, to indywidualnie negocjowana była cena. Powodem odwołania imprezy była sytuacja w Egipcie. W Egipcie w późniejszym terminie został wprowadzony stan wyjątkowy. Komunikaty (...) nie są dla I. kluczową informacją. Gdy w Egipcie wprowadzono godzinę policyjną, to w ocenie I. sytuacja nie była jeszcze tak niebezpieczna.

W tym samym czasie skrócono imprezy klientów, którzy znajdowali się już w Egipcie. Wstrzymanie lotów do Egiptu trwało przez kilka miesięcy.

W dniu 21 sierpnia 2013 roku została powodom zaproponowana impreza zastępcza, która pochodziła z dostępnej oferty. Standard hoteli jest uzależniony nie tylko od kategorii oficjalnej, ale też od państwa. Możliwe, że standard hotelu 5 gwiazdkowego w Egipcie nie będzie wyższy od hotelu 4 gwiazdkowego w Hiszpanii.

Dowód: zeznania świadka P. K. (2), k. 101-102.

Umowa została zawarta przez powodów za pośrednictwem biura (...) z L., już po ogłoszeniu komunikatu (...) w sprawie zaleceń co do podróżowania do Egiptu. Większość polskich biur podróży sprzedawało wówczas wycieczki do Egiptu. Wiadomość sms informująca o odwołaniu imprezy turystycznej przyszła do powodów około 22-giej, wylot był zaplanowany na godzinę 6 rano następnego dnia. Imprezy zastępcze zostały zaproponowane powodom przez biuro (...) już po planowanym wylocie, powodowie nie zaakceptowali żadnej z imprez zastępczych i otrzymali zwrot pieniędzy. Powodowie ostatecznie polecili do Egiptu na dwutygodniową imprezę z innym biurem podróży dwa dni po planowanym wylocie z I..

Dowód: przesłuchanie powoda F. K., k. 26-27.

przesłuchanie powódki J. F., k. 189-190.

Powód F. K. pismem z dnia 24.10.2013 r. wezwał pozwaną do zapłaty kwoty 2.999 zł tytułem odszkodowania za szkodę poniesioną przez F. K. i J. F.. Pozwana w piśmie z dnia 27.11.2013 r. odmówiła zapłaty.

Dowody:

- wezwanie do zapłaty z dnia 24.10.2013 r., k. 14-16,
- odpowiedź na wezwanie do zapłaty z dnia 27.11.2013 r., k. 17-19

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie i podlegało oddaleniu.

Spór pomiędzy stronami dotyczył odszkodowania za odwołaną imprezę turystyczną. Powodowie wskazywali, iż przez odwołanie imprezy turystycznej doznali stresu, zaś następny wyjazd, który był realizowany przez inne biuro podróży nie przyniósł oczekiwanego skutku w postaci wypoczynku, relaksu, na który liczyli zawierając umowę z pozwaną.

Pozwana wskazywała, iż odwołanie imprezy turystycznej było związane z niebezpieczną sytuacją w Egipcie, zaś powodom została zaproponowana inna impreza turystyczna, jednakże powodowie z niej nie skorzystali. Bezsporne w rozpoznawanej sprawie pozostawały okoliczności zawarcia umowy o zorganizowanie imprezy turystycznej, okoliczność jej odwołania na kilka godzin przed wylotem, a także okoliczność zwrócenia powodowi kosztów imprezy turystycznej.

Zgodnie z art. 14 ust. 6 i 7 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz.U. z 2004 r., Nr 223, poz. 2268 j.t.) „ust. 6. Jeżeli klient, zgodnie z ust. 5, odstępuje od umowy lub jeżeli organizator odwołuje imprezę turystyczną z przyczyn niezależnych od klienta, klient ma prawo, według swojego wyboru: 1) uczestniczyć w imprezie zastępczej o tym samym lub wyższym standardzie, chyba że zgodzi się na imprezę o niższym standardzie za zwrotem różnicy w cenie; 2) żądać natychmiastowego zwrotu wszystkich wniesionych świadczeń. 7. W wypadkach określonych w ust. 6 klient może dochodzić odszkodowania za niewykonanie umowy, chyba że odwołanie imprezy turystycznej nastąpiło z powodu: 1) zgłoszenia się mniejszej liczby uczestników niż liczba minimalna określona w umowie, a organizator powiadomił o tym klienta na piśmie w uzgodnionym terminie; 2) siły wyższej.”

Z powołanego przepisu wynika zatem, iż uczestnik imprezy w razie odwołania przez organizatora imprezy turystycznej ma do wyboru skorzystanie z zaoferowanej imprezy zastępczej o tym samym lub niższym standardzie, bądź domaganie się zwrotu wszystkich świadczeń. Ponadto może domagać się odszkodowania, chyba że odwołanie imprezy turystycznej nastąpiło z powodu siły wyższej. Z treści art. 11a ustawy o usługach turystycznych wynika, że za szkody poniesione z powodu niewykonania albo nienależytego wykonania umowy przez organizatora imprezy turystycznej klientowi należy się odszkodowanie. Biuro podróży odpowiada więc co do zasady za nieprawidłowo wykonane usługi wchodzące w zakres zawartej umowy, np. zakwaterowanie, posiłki, pobyt, powrót klienta do kraju jak i transport osób i mienia.

Przesłuchani świadkowie - P. K. (2) i P. K. (1) wskazali, iż zostało zaoferowane powodom świadczenie zastępcze, z którego jednak nie skorzystali, stąd też pozwana zwróciła powodom całość wpłaconej kwoty. Powodowie okoliczność tą przyznali. W ocenie Sądu powodowie nie udowodnili, pomimo spoczywającym na nich ciężarze dowodu, iż zaoferowane im świadczenie zastępcze miało niższy standard aniżeli impreza turystyczna, która była przedmiotem zawartej umowy. Powód F. K. wskazywał, iż zaoferowane świadczenie zastępcze miało niższy standard i wiązało się z dopłatą. Okoliczności te nie zostały jednak poparte żadnymi innymi dowodami, które wskazywałyby na nieadekwatność potencjalnego świadczenia zastępczego w stosunku do przedmiotu zawartej umowy.

Niepokoje społeczne jakie miały miejsce w spornym okresie w Egipcie należy zaliczyć nie do działania siły wyższej, lecz do kategorii działań lub zaniechań osób trzecich, tym samym nie mieszczą się one w granicach pojęcia siły wyższej, która wyłącza możliwość domagania się przez uczestników imprezy turystycznej odszkodowania.

Przed zawarciem przez powoda umowy z pozwaną o zorganizowanie imprezy turystycznej Ministerstwo Spraw Zagranicznych wydało komunikat, w którym odradzało wyjazdy do Egiptu. O komunikacie tym wiedzieli także powodowie, pomimo to zdecydowali się zaryzykować i zakupić imprezę w Egipcie, zapewne ze względu na niską cenę.

W ocenie Sądu zarówno strona powodowa jak i pozwana wiedzieli o sytuacji w Egipcie i świadomie podjęli ryzyko zawarcia umowy o organizację imprezy turystycznej w tym kraju. Strona pozwana ryzykowała, że będzie musiała odwołać imprezę i ponieść z tego tytułu straty, powodowie, że impreza zostanie odwołana i będą musieli wybrać imprezę zastępczą.

W tej sytuacji brak możliwości uwzględnienia wytoczonego powództwa, bowiem powodowie nie udowodnili podstawy faktycznej swego żądania tj. zaistnienia i wysokości szkody niemajątkowej. Powódka J. F. wskazała, iż odwołanie

impresy turystycznej spowodował u niej stres, niezadowolenie, związane z panującą sytuacją polityczną w Egipcie. Powyższy stan psychiczny powodów, który nie zniechęcił ich do spędzenia urlopu w Egipcie z innym operatorem, a związany niewątpliwie z sytuacją w Egipcie (zamieszki, godzina policyjna itd.), jest całkowicie oderwany od działania pozwanej. Sąd uznał, iż powoływanie się przez powodów na stres związany z ww. okolicznościami, w sytuacji gdy powodowie sami zdecydowali się, wybierając drugą imprezę turystyczną, lecieć do Egiptu, jest nieuprawnione i nie może skutkować powstaniem roszczenia odszkodowawczego za tzw. zmarnowany urlop. Powodowie, z uwagi na odwołanie imprezy turystycznej przez pozwaną, doskonale wiedzieli jakie ryzyko pociąga za sobą ta decyzja, i czym może skutkować podróż do Egiptu. Nie bez znaczenia dla powoływania się przez powodów na konieczność przesunięcia imprezy turystycznej, jest okoliczność zawarcia umowy o realizację imprezy turystycznej 3 dni przed wylotem, tym samym nie był to urlop zaplanowany kilka miesięcy wcześniej. Powodowie, jak zeznali, polecili do Egiptu 2 dni po odwołaniu imprezy turystycznej przez pozwaną, tym samym zmieścili się w zaplanowanym przez powodów urlopie.

Zgodnie z ogólną zasadą kodeksu cywilnego wyrażoną w art. 6 k.c. i przy uwzględnieniu zapisów ustawowych dotyczących odpowiedzialności kontraktowej (art. 11 a ust. 1 cyt. ustawy oraz posiłkowo art. 361 § 1 i 471 k.c.), to na osobie dochodzącej swego roszczenia na drodze postępowania sądowego spoczywa ciężar wykazania okoliczności niezbędnych do ustalenia zakresu odpowiedzialności pozwanego, tj. zarówno jej podstawy faktycznej i prawnej, jak i wysokości żądanej należności.

Postępowanie cywilne rozpoznawcze, w obowiązującym kształcie, ma postać procesu kontradiktoryjnego, opartego na równości i aktywności dowodowej stron. Ustawodawca wprowadzając taki właśnie model procesu nałożył na strony obowiązek wskazywania dowodów dla poparcia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Powód ma zatem za zadanie udowodnić za pomocą przysługującej inicjatywy dowodowej fakty popierające powództwo - co do zasady jak również co do wysokości, zaś na pozwanym spoczywa obowiązek udowodnienia faktów niweczących powództwo, przytaczania kontr dowodów wobec twierdzeń pozwu. Obowiązki te wyrażone zostały w art. 6 k.c. którego konsekwencją jest art. 232 k.p.c. a także w zasadzie prawdy wyrażonej w art. 3 k.p.c. skorelowanej z terminem przedstawiania faktów i dowodów wyrażonym w art. 217 k.p.c. Przenosząc powyższe ogólne rozważania na grunt rozpoznawanej sprawy, zauważyć należy, iż to właśnie na powodach spoczywał ciężar udowodnienia zaistnienia szkody w postaci „zmarnowanego urlopu” oraz adekwatnego

związku przyczynowego pomiędzy zmarnowanym urlopem, a działaniem pozwanej. Powodowie nie zdołali udowodnić, aby odwołanie imprezy turystycznej organizowanej przez pozwaną miało wpływ na spędzony wypoczynek w ramach imprezy turystycznej zorganizowanej przez inne biuro podróży.

Powództwo jako nieudowodnione nie mogło skutkować rozstrzygnięciem zbieżnym z żądaniem pozwu „Jeżeli materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie daje podstawy do dokonania odpowiednich ustaleń faktycznych w myśl twierdzeń jednej ze stron, Sąd musi wyciągnąć ujemne konsekwencje z braku udowodnienia faktów przytoczonych na uzasadnienie żądań lub zarzutów. Należy to rozumieć w ten sposób, że strona, która nie przytoczyła wystarczających dowodów na poparcie swych twierdzeń ponosi ryzyko niekorzystnego dla siebie rozstrzygnięcia, o ile ciężar dowodu, co do tych okoliczności na niej spoczywał.” (Wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 18 stycznia 2012 r. I ACa 1320/11,LEX nr 1108777).

Niezasadne było powoływanie się przez powodów na fakt uznania reklamacji przez pozwaną, z uwagi na brak odniesienia się do złożonej reklamacji. Zgodnie z przepisem art. Art. 16b ust. 5 cyt. ustawy „jeżeli organizator turystyki nie ustosunkuje się na piśmie do reklamacji, złożonej zgodnie z ust. 3, w terminie 30 dni od dnia jej złożenia, a w razie reklamacji złożonej w trakcie trwania imprezy turystycznej w terminie 30 dni od dnia zakończenia imprezy turystycznej, uważa się, że uznał reklamację za uzasadnioną.” Pozwana otrzymała wezwanie do zapłaty (reklamację) w dniu 28.10.2013 r., zaś odpowiedź na reklamację zostało sporządzone i wysłane w dniu 27.11.2013 r. tj. z zachowaniem ustawowego terminu. Podzielić należy również pogląd wskazywany przez pozwaną, bowiem odpowiedź na reklamację stanowi wyraz oświadczenia wiedzy, stąd też dla zachowania terminu nie jest konieczne zapoznanie się adresata z treścią pisma w myśl art. 61 § 1 k.c.

Orzeczenie w przedmiocie kosztów procesu uzasadnia przepis art 98 k.p.c. stanowiący zasadę zwrotu kosztów procesu przez stronę przegrywającą. Z uwagi na okoliczność, iż powództwo zostało oddalone w całości, Sąd zasądził solidarnie od powodów na rzecz pozwanego kwotę 617 zł, na które składa się kwota 600 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego oraz 17 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie powołanych przepisów, orzeczono jak w sentencji wyroku.